

**Татарстан Республикасы һәм Самара өлкәсе арасында сәүдә-
икътисадый, фәнни-техник, социаль һәм мәдәни хезмәттәшлек турында
киләшү**

Татарстан Республикасы Конституциясе нигезендә эш итүче Татарстан Республикасы Президенты Миңнеханов Рөстәм Нургали улы йөзендә Татарстан Республикасы, бер яктан, һәм Самара өлкәсе Уставы нигезендә эш итүче Самара өлкәсе Губернаторы Азаров Дмитрий Игоревич йөзендә Самара өлкәсе, икенче яктан, алга таба «Яклар» дип аталып, Россия Федерациясе Конституциясенә, федераль законнарға, Татарстан Республикасы законнарына һәм Самара өлкәсе законнарына (алга таба – законнар) таянып, тигез хокуклылык һәм үзара файда принциплары нигезләрендә төбәкара багланышларны үстерү, хезмәттәшлекнең хокукый нигезләрен Россия Федерациясендәге сәяси һәм икътисадый үзгәрешләрне исәпкә алып ныгыту максатларында, үзара файдалы хезмәттәшлекне киңәйтүнең Татарстан Республикасы һәм Самара өлкәсе халкы мәнфәгатьләренә туры килүен һәм Татарстан Республикасының һәм Самара өлкәсенә икътисадый үсешенә булышлык итүен танып, Россия Федерациясенә тигез хокуклы субъектлары буларак, үз хокукларын һәм вәкаләтләрен гамәлгә ашырып, ике яклы элементларне тотрыклы һәм озак вакытлы нигездә үстерүгә үзара кызыксыну күрсәтеп һәм моның өчен тиешле оештыру, икътисадый, хокукый һәм башка кирәкле шартлар булдырырга теләп, түбәндәгеләр турында килештеләр.

1 статья

Яклар хезмәттәшлекне үзара хөрмәт рухында, тигезлек, партнерлык һәм икътисадый файда нигезендә үстерә.

Яклар үз компетенцияләре чикләрендә мөнәсәбәтләрне төрле яклап үстерү өчен уңай шартлар булдыра.

Законнар нигезендә һәм бирелгән вәкаләтләр чикләрендә Яклар Татарстан Республикасы һәм Самара өлкәсе территорияләрендә теркәлгән һәм хужалык эшчәнлеген алып баручы юридик затларның, эшкуарларның (алга таба – Якларның хужалык итүче субъектлары) хезмәттәшлегенә булышлык итә.

2 статья

Яклар бер-берсенә икътисадый яисә башка зыян китерерлек гамәлләрдән тыела, аларны кабул итү Якларның хокукларына һәм законлы мәнфәгатьләренә кагылырга мөмкин булган күздә тотылган карарларны килештерә һәм алар турында мәгълүмат алмаша.

Яклар сәудә-икътисадый, инвестиция һәм инновация хезмәттәшлеге өлкәсендә законнар нигезендә һәм үз компетенцияләре чикләрендә:

Якларның хужалык итүче субъектлары эшчәнлеге, шулай ук икътисадның үзара кызыксыну тудырган өлкәләренә инвестицияләр кертү өчен уңайлы шартлар тудыра;

Якларның хужалык итүче субъектлары арасында сәудә-икътисадый багланышларны үстерүгә ярдәм итә;

Якларның хужалык итүче субъектлары арасында кооперация элементләренә киңәюенә ярдәм күрсәтә;

житештерү-техник билгеләнештәге продукциянең кирәкле төрләре, халык куллану товарлары һәм азык-төлек белән тәмин итүне тормышка ашыруга булышлык итә;

Татарстан Республикасы һәм Самара өлкәсе дәүләт ихтыяжлары, шулай ук «Юридик затларның аерым төрләре тарафыннан товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләр сатып алу турында» 2011 елның 18 июлендәге 223-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә сатып алуларны башкаручы юридик затлар ихтыяжлары өчен сатып алуларның икътисадый нәтижәләгән арттыру мәсьәләләре буенча мәгълүмат алмашуны һәм эш тәҗрибәсе уртаклашуны тәмин итә;

Татарстан Республикасының һәм Самара өлкәсенең икътисадый һәм инновация мөмкинлекләрен үстерүгә юнәлтелгән уртақ проектлар эшли, үзара кызыксыну тудырган тармакларда проектлар һәм Яклар белгечләрен алмаша;

Якларның хужалык итүче субъектлары арасында эшлекле багланышлар булдыру һәм аларны киңәйтү өчен, Татарстан Республикасында һәм Самара өлкәсендә эшкуарлыкны үстерү һәм аңа булышлык күрсәтү программалары эшләү һәм аларны гамәлгә ашыру өчен шартлар булдыруга ярдәм итә;

фән, технологияләр һәм инновацияләр өлкәсендә нәтижәле коммуникацияләр системасын булдыруга, шулай ук тикшеренүләр һәм эшләнмәләр секторының икътисадның реаль секторы белән, шул исәптән «Россиянең «Инноскоп» ачык инновацияләр үзәге» интернет-порталы аша да, хезмәттәшлеген урнаштыруга ярдәм итә;

инвестиция һәм инновация эшчәнлеге өлкәсендә хезмәттәшлек итә, шулай ук Татарстан Республикасының һәм Самара өлкәсенең конкурентлык сәләтен арттыру һәм Яклар икътисадын үстерү максатларында инвестицион активлыкны стимуллаштыру чараларын эшли һәм гамәлгә ашыра;

бизнес-миссияләр, инвестиция майданчыклары һәм инвестиция мөмкинлекләрен тәкъдим итүне оештыра;

рәсми визитлар һәм эшлекле очрашулар кысаларында инвестиция проектларын гамәлгә ашыру тәҗрибәсен алмаша;

Татарстан Республикасы һәм Самара өлкәсе территорияләрендә инвестиция форумнары, конференцияләр һәм инновация эшчәнлегенең башка чаралары уздыру турында хәбәр итә;

инвестиция проектларын гамәлгә ашыруның аеруча нәтижәле рәвешләрен билгеләп, мәгълүмати-аналитик тәминат системасын үстерә;

дәүләт-хосусый партнерлык механизмнарын үстерә;

Татарстан Республикасының һәм Самара өлкәсенең норматив хокукый актлары һәм аларның инвестиция эшчәнлеген үстерү өлкәсендәге проектлары турында мәгълүмат алмаша;

Яклар арасында транспорт элементсен үстерүгә булышлык итә.

4 статья

Авыл хужалыгы өлкәсендә Яклар үз компетенцияләре чикләрендә һәм законнар нигезендә агросәнәгать комплексы оешмаларына тиешле оештыру шартлары тудыру юлы белән түбәндәге юнәлешләр буенча товар алмашу өлкәсендә үзара хезмәттәшлек итүне гамәлгә ашыруда булышлык итә:

үсемлекчелек, селекция, орлыкчылык, бөртекчеләр һәм башка авыл хужалыгы культураларын эшкәрткәндә, алдынгы технологияләрдән, үсемлекләр генофондыннан, үсемлекләргә саклауның экологик яктан чиста ысулларыннан һәм чараларыннан бергәләп файдалану;

терлекчелек, заманча технологияләргә нигезләнеп продукция бирүчәнлеге югары дәрәжәдә булган авыл хужалыгы терлеген үрчетү, асрау һәм ашату;

механикалаштырылган фермаларны техник яктан яңарту;

биотехнология, авыл хужалыгы культуралары житештерүгә һәм терлекләр үрчетүгә биотехнологик идарә;

эшкәртү һәм азык-төлек сәнәгате, житештерү процессында механикалаштыру һәм автоматлаштыру чараларын комплекслы куллану.

5 статья

Сәламәтлек саклау һәм биофармацевтика өлкәсендә Яклар үз компетенцияләре чикләрендә һәм законнар нигезендә:

сәламәтлек саклау системасын оештыру, Татарстан Республикасы һәм Самара өлкәсе халкына медицина ярдәме күрсәтү өлкәсендә тәҗрибә алмаша;

медицина оешмалары белгечләре алмашуга булышлык күрсәтә;

биофармацевтика кластерларын булдыру һәм үстерү өлкәсендә хезмәттәшлек итә.

6 статья

Татарстан Республикасы һәм Самара өлкәсе халкын социаль яклау һәм эш белән тәмин итү өлкәсендә Яклар үз компетенцияләре чикләрендә һәм законнар нигезендә:

халыкны эш белән тәмин итү, халыкка социаль ярдәм һәм социаль хезмәт күрсәтү өлкәсендә, шул исәптән әлегә өлкәләрдә норматив хокукый документлар кабул итү һәм аларны гамәлгә ашыру мәсьәләләре буенча да, хезмәттәшлекне үстерә, социаль-икътисадый үсеш программаларын, гаиләгә,

аналарга, балаларга, өлкән яшьтәге гражданнырға һәм инвалидларға ярдәм күрсәтү социаль программаларын гамәлгә ашыру буенча үзара хезмәттәшлекне һәм тәҗрибә уртаклашуны тормышка ашыра;

яңа социаль технологияләр кертү өлкәсендә тәҗрибәне өйрәнү өчен халыкны социаль яклау һәм эш белән тәмин итү органнары һәм халыкка социаль хезмәт күрсәтү учреждениеләре делегацияләрен алмаша;

эшсезлек һәм хезмәт базарында хәлнең торышы буенча мәгълүмат-аналитика материаллары алмаша;

Татарстан Республикасы һәм Самара өлкәсе территорияләрендә хезмәтне саклау, хезмәтне саклауда дәүләт идарәсен камилләштерү мәсьәләләре буенча норматив хокукый актлар һәм методик материаллар алмаша;

түбәндәгеләр турында мәгълүмат алмаша:

житештерүдә бәхетсезлек очраклары һәм һөнәри авырулар;

үз территорияләрендә хезмәт шартларына дәүләт экспертизасы уздыру;

хезмәт шартларын яхшырту һәм хезмәтне саклау буенча алып барылган эшләр.

7 статья

Әйләнә-тирә мохитне саклау һәм экологик куркынычсызлыкны тәмин итү, дәүләт ветеринария күзәтчелеге һәм хайваннар сәламәтлеге өлкәсендә Яклар үз компетенцияләре чикләрендә һәм законнар нигезендә:

әйләнә-тирә мохитне саклау һәм экологик куркынычсызлыкны тәмин итү мәсьәләләре буенча халыкара хезмәттәшлек, Татарстан Республикасында һәм Самара өлкәсендә уздырылган чаралар турында, биологик калдыкларны утильләштерү урыннарын төзекләндерү һәм аларны карап тоту өлешендә мәгълүмат алмаша;

Кызыл китапларны алып бару өлкәсендә, хайваннар дөньясы объектларын, су биоресурсларын саклау һәм алардан файдалану өлкәсендә хезмәттәшлек итә;

түбәндәге мәсьәләләр буенча хезмәттәшлеккә һәм тәҗрибә алмашуга булышлык итә:

житештерү һәм куллану калдыклары белән эш итү;

калдыкларны сортларга бүлү, эшкәртү һәм аларны утильләштерүдә яңа технологияләрне гамәлгә кертү;

аерым сакланучы табигать территорияләрен оештыру һәм аларның эшләвен тәмин итү;

табигатьне саклау структураларына идарәне камилләштерү.

8 статья

Мәдәният өлкәсендә Яклар үз компетенцияләре чикләрендә һәм законнар нигезендә:

аларда Татарстан Республикасы һәм Самара өлкәсе коллективлары һәм башкаручылары катнашу мөмкинлеген булдыру максатларында Татарстан

Республикасында һәм Самара өлкәсендә уздырылачак, шул исәптән халыкара дәрәжәдәге мәдәни вакыйгалар һәм чаралар турында мәгълүмат алмаша;
мәдәни багланышларны ныгытуга һәм үстерүгә булышлык итә;
ижат коллективлары гастрольләрен оештыру, музей, сынлы сәнгать һәм китап күргәзмәләрен алмашу буенча хезмәттәшлек итә;
мәдәни мирас объектларын саклап калу, алардан файдалану, аларны популярлаштыру һәм дәүләт саклавы өлкәсендә хезмәттәшлекне һәм тәҗрибә алмашуны тормышка ашыра.

9 статья

Архив эше өлкәсендә Яклар үз компетенцияләре чикләрендә һәм законнар нигезендә:

архив органнары һәм учреждениеләре эшчәнлегендә кулланыла торган архив эше өлкәсендәге норматив һәм методик эшләнмәләр, мәгълүмат технологияләре турында мәгълүмат һәм тәҗрибә алмаша;

фәнни-гамәли конференцияләр, семинарлар, киңәшмәләр, архив документлары күргәзмәләре оештыруда һәм уздыруда, Россия Федерациясе Архив фонды документлары буенча мөкаләләр әзерләүдә катнаша;

ике Якның да тикшеренүләр алып бару, законнар нигезендә гражданнарның социаль-хокукый яктан мәнфәгатьләрен канәгатьләндерү өчен кирәкле архив документларыннан һәм фәнни-белешмә материаллардан файдалану мөмкинлеген булдыруга булышлык итә.

10 статья

Мәгариф һәм фән өлкәсендә Яклар үз компетенцияләре чикләрендә һәм законнар нигезендә:

уртак конференцияләр уздыра;

уртак фәнни-тикшеренү проектларын тормышка ашыра;

заманча мәгариф технологияләре, мәгариф оешмалары эшчәнлеген жайга салучы норматив хокукый актлар проектларын эшләү буенча тәҗрибә алмаша;

этномәдәни мәгарифне саклап калу һәм үстерү мәсьәләләре буенча хезмәттәшлек итә һәм тәҗрибә алмаша.

11 статья

Мәгълүматлаштыру һәм элемент өлкәсендә Яклар үз компетенцияләре чикләрендә:

төрле инвестиция проектларын гамәлгә ашыру рәвешендә мәгълүмат технологияләре өлкәсендә үзара файдалы хезмәттәшлекне үстерә;

уртак предприятиеләр булдыру яисә технологик хезмәттәшлек һәм укытулар уздыру рәвешендә фәнгә нигезләнеп тирәнтен эшләнгән тармакларны үстерүне стимуллаштыра;

тәҗрибә алмашуга һәм мәғлүмат куркынычсызлыгын арттыруга юнәлтелгән, шул исәптән компьютер аша килүче һөҗүмнәрне, мәғлүмат куркынычсызлыгына янаган хәвефләрне ачыклау, кисәтү һәм аларның нәтижәләрен бетерү, мәғлүмат куркынычсызлыгын тәэмин итүче инфраструктураны үстерү максатларында хезмәттәшлекне оештыра.

12 статья

Спорт өлкәсендә Яклар Татарстан Республикасы һәм Самара өлкәсе спортчылары һәм жыелма спорт командаларының спорт һәм массакүләм спорт чараларында катнашуына булышлык итә.

13 статья

Яклар дәүләт яшьләр сәясәте өлкәсендә үз компетенцияләре чикләрендә һәм законнар нигезендә:

Яклар тарафыннан уздырыла торган чараларда (форумнар, слетлар, семинарлар, фестивальләр, конкурслар) яшьләрнең катнашуына булышлык күрсәтә;

креатив индустрияләрне (булган очракта) үстерү өлкәсендә хезмәттәшлекне һәм тәҗрибә алмашуны тормышка ашыра;

яшьләрнең төрле категорияләре белән эшләүдә иң яхшы тәҗрибәне тормышка ашыру буенча мәғлүмат-аналитика материаллары, методик тәкъдимнәр алмаша.

14 статья

Туристлык өлкәсендә Яклар үз компетенцияләре чикләрендә һәм законнар нигезендә:

Татарстан Республикасында һәм Самара өлкәсендә уздырылачак туристлык чаралары турында мәғлүмат алмаша;

Татарстан Республикасының һәм Самара өлкәсенең туристлык оешмалары арасында үзара элементләр урнаштыруга булышлык итә.

15 статья

Төзелеш, архитектура һәм торак-коммуналь хужалык өлкәсендә Яклар үз компетенцияләре чикләрендә:

төзелешне оештыру, шәһәр төзелеше сәясәте һәм торак-коммуналь хужалык өлкәсендә тәҗрибә һәм дәүләт хакимияте органнары делегацияләре алмаша;

төзелеш, шәһәр төзелеше һәм архитектура темасына кагылышлы халыкара, республика һәм өлкә күргәзмәләрендә, семинарларда һәм конференцияләрдә катнаша.

16 статья

Әлеге Килешү аңа кул куйган Якларга финанс һәм мөлкәт йөкләмәләре салмый.

17 статья

Әлеге Килешүне гамәлгә ашыру максатларында Яклар шартнамәләр (килешүләр), чаралар планнары төзәргә, хезмәттәшлек итүнең конкрет өлкәләрендә уртак чаралар уздырырга хокуклы.

Әлеге Килешү Якларның һәр икесенең алданрак өченче як белән төзелгән килешүләрендә (шартнамәләрендә) билгеләнгән йөкләмәләренә кагылмый, шуңа күрә Якларның кайсысының булса да мәнфәгатләренә зыян китереп файдаланыла яисә Якларның теләсе кайсы өченче як алдында үз йөкләмәләрен үтәвенә киртә була алмый.

18 статья

Яклар әлеге Килешүне гамәлгә ашыру барышында килеп туган мәсьәләләренә тиз арада карап тикшерә һәм законнар нигезендә аларны уңай хәл итү буенча кирәкле чаралар кабул итә.

19 статья

Әлеге Килешүнең нигезләмәләрен шәрехләүдә һәм (яисә) кулланганда килеп чыгуы мөмкин булган фикер төрлеләген һәм бәхәсләренә Яклар сөйләшүләр һәм консультацияләр юлы белән хәл итә.

20 статья

Әлеге Килешү аңа кул куйган көннән үз көченә керә һәм биш ел дәвамында гамәлдә була. Алга таба Килешү, әгәр дә Якларның берсе үзенә әлеге Килешүне өзәргә теләве хакында язма рәвештә белдермәсә, аннан алдагы биш елга үзеннән-үзе озайтыла.

Әлеге Килешү Якларның берсе аның гамәлен туктату турында икенче Якның язмача хәбәрен алганнан соң алты ай узгач үз көчен югалта.

Әлеге Килешүгә үзгәрешләр Якларның үзара ризалыгы белән әлеге Килешүнең аерылгысыз өлеше булып торган өстәмә килешүләр белән кертелә.

Әлеге Килешү үз көченә кәргән көннән Татарстан Республикасы Хөкүмәте һәм Самара өлкәсе Хөкүмәте арасында 2008 елның 30 декабрендәге сәүдә-икътисадый, фәнни-техник, социаль-мәдәни хезмәттәшлек турында килешү үз көчен югалта.

Әлеге Килешү 2019 елның 29 июнендә Самара өлкәсенең Камышлы районы Камышлы авылында һәркайсы рус һәм татар телләрендә бер үк төрле юридик көчкә ия ике нөсхәдә, Якларның һәркайсы өчен берәр нөсхәдә башкарылды.

Татарстан Республикасы

Самара өлкәсе

Татарстан Республикасы
Президенты

Самара өлкәсе
Губернаторы

Р.Н. Миннеханов

Д.И. Азаров

01.07.2019
№ 38